

III. SPRAWOZDANIA

Ks. Marek Machała (Przemyśl)

Premisla Christiana
t. 19 (2019/2020), s. 177-193

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO W PRZEMYŚLU W ROKU AKADEMICKIM 2019/2020

Sprawozdanie obejmuje działalność seminarium od 30 września 2019 r. do 30 września 2020 r. W okresie sprawozdawczym Wyższe Seminarium Duchowne w Przemyślu współpracowało z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie na warunkach afiliacji. Prowadzono prace nad zacieśnieniem współpracy, które doprowadziły do podpisania umowy agregacyjnej. W jej wyniku od 1 października 2020 r. alumni przemyskiego seminarium stają się jednocześnie studentami krakowskiego Uniwersytetu.

1. Stan osobowy Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu

W okresie sprawozdawczym zarząd seminarium, który kierował pracą formacyjną, stanowili:

Rektor	ks. dr Konrad Dyrda
Wicerektor	ks. dr Marek Machała
Dyrektor administracyjny	ks. mgr Janusz Jakubiec
Ojciec duchowny	ks. mgr lic. Łukasz Haduch
Ojciec duchowny	ks. mgr lic. Jakub Kostrząg
Ojciec duchowny	ks. mgr Mariusz Woźny
Prefekt	ks. dr Maciej Dżugan
Prefekt	ks. dr Tomasz Hałas

W roku sprawozdawczym formację intelektualną w seminarium prowadziło 45 nauczycieli akademickich, w tym 8 samodzielnych pracowników naukowych (5 profesorów i 3 doktorów habilitowanych), 26 doktorów i 11 magistrów, w tym 6 *cum licentia theologica* oraz 1 *cum licentia in iure canonico*. W Seminarium Duchownym pracowały 3 siostry ze Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi oraz 20 pracowników świeckich.

Rok temu formację w seminarium rozpoczęło 68 kleryków naszej archidiecezji. Na roku pierwszym studia rozpoczęło 7 alumnów, na drugim 8, trzecim 8, na roku czwartym studiowało 7, piątym 21, zaś na VI studiowało 9 alumnów; 8 alumnów przebywało na urloпах.

Na dzień dzisiejszy w seminarium formuje się 62 alumnów. Kurs pierwszy liczy 10 alumnów, drugi 6, trzeci 8, czwarty 8, piąty 5, szósty 19. Na urloпах przebywa 6 alumnów.

2. Osiągnięcia w dziedzinie nauki

Publikacje i zdobyte stopnie naukowe

W roku sprawozdawczym ukazało się drukiem 14 publikacji książkowych pod redakcją wykładowców naszego seminarium oraz kilkadziesiąt artykułów naukowych i poułarno-naukowych. Szczegółowy wykaz publikacji stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

Wykładowcy, obok zajęć prowadzonych w Wyższym Seminarium w Przemyślu, podejmowali także wykłady w innych ośrodkach naukowych. Do tego grona należeli: ks. dr hab. Dariusz Dziadosz, profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; ks. dr hab. Tadeusz Bratkowski, profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego; ks. mgr Kamil Szpilka, pracownik naukowy Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, ks. mgr lic. Kazimierz Gadzała, ks. dr Marek Machała i ks. dr Tomasz Picur w Seminarium Duchownym Archidiecezji Lwowskiej.

Ks. dr Waldemar Janiga uzyskał stopień doktora habilitowanego, a ks. mgr Paweł Konieczny tytuł doktora na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II.

Biblioteka

Ważne narzędzie pracy naukowej stanowi seminaryjna biblioteka. W roku sprawozdawczym spełniała ona swoją funkcję gromadzenia i udostępniania zbiorów. Służyła wieloraką pomocą w intelektualnej i duchowej formacji alumnów. W odpowiedzi na zapotrzebowania środowiska, świadczyła swe usługi także osobom spoza seminarium: kapłanom, osobom zakonnym oraz osobom świeckim.

Biblioteka WSD od roku 2014 pracuje w Zintegrowanym Systemie KOHA. Księgozbiór Biblioteki powiększono poprzez zakupy i dary. W minionym roku sprawozdawczym zakupiono 263 książki za sumę 9 781,- PLN. Od osób duchownych i świeckich przyjęto w formie darów 1 082 pozycje książkowe (w tym 295 nowości i 787 dubletów) oraz liczne czasopisma. Wśród ofiarodawców znaleźli się: ks. abp Adam Szal, ks. abp senior Józef Michalik, ks. bp Stanisław Jamrozek, ks. Rektor Konrad Dyrda, ks. prof. Stanisław Haręzga, ks. Piotr Lasota, ks. prał. Zbigniew Suchy, ks. Jan Szela, ks. Władysław Szewczyk, ks. prał. Bronisław Żołnierczyk, prof. Kazimierz Żurawski, śp. ks. Józef Kiełbowicz oraz ofiarodawcy, których wolą było pozostać anonimowymi. Z nagromadzonego zbioru dubletów alumni zorganizowali - w październiku minionego roku akademickiego - kiermasz książek. Pozyskano w ten sposób kwotę 369 PLN. Biblioteka seminaryjna przekazała również wybrane pozycje książkowe do Biblioteki Kapitulnej w Przemyślu.

Na prenumeratę czasopism wydano w roku sprawozdawczym 6 527.11 PLN. Biblioteka otrzymała również liczne periodyki w ramach

wymiany międzybibliotecznej. Komputerowym katalogowaniem objęto nowo zakupione i pozyskane z darów książki, a także w miarę możliwości wprowadzano pozycje starsze, likwidując tzw. opisy skrócone i pozycje istniejące jedynie w katalogu kartkowym. W roku sprawozdawczym skatalogowano komputerowo 1588 nowych pozycji książkowych. Równocześnie wprowadzano do baz komputerowych czasopisma bieżące, jak również pozyskane z wymiany międzybibliotecznej. Od maja do sierpnia br. skatalogowano 776 prac proseminaryjnych z lat 1977-2020.

Stan liczbowy księgozbioru Biblioteki WSD w Przemyślu na dzień 18.09.2020 r. obejmuje:

Księgozbiór Główny Biblioteki Seminaryjnej	107 324 pozycje
Księgozbiór Biblioteki Diecezjalnej	13 462 pozycje
Księgozbiór zakładów naukowych	20 228 pozycje
Księgozbiór skatalogowanych starodruków	6 500 opisów
Księgozbiór podręczny czytelników	1 952 pozycje
Multimedia	1 162 pozycje
Muzykalia	417 pozycje

Suma pozycji bibliotecznych pozostających do dyspozycji alumnów i wszystkich korzystających czytelników wynosi razem 151 045 pozycje.

W istniejącej dla potrzeb Biblioteki i seminarium pracowni intrologatorskiej oprawiano roczniki czasopism oraz naprawiano zniszczone książki. Przy bibliotece działa również pracownia kserograficzna. W dniach od 02.09.2019 r. do 11.03.2020 r. biblioteka przeprowadziła remanent części zbioru Magazynu Głównego. Dokonano przeglądu 1 345 książek. Oddano do naprawy 15 pozycji. Udokumentowano fakt zagubienia 59 pozycji książkowych oraz przeniesienia do zbioru starodruków 95 pozycji. Natomiast w dniach od 18.11.2019 r. do 14.05.2020 r. dokonano weryfikacji użytkowników przetrzymujących ponadterminowo wypożyczone książki. Wysłano łącznie 139 monitów, na które odpowiedziało tylko 56 osób (22 %). Wnio-skowano o zwrot 417 pozycji. Z tego: zwrócono 135 pozycji (32 %), a pro-longowano 66 (16 %). Wstępnie za zagubione uznano 216 pozycji (52%); z czego do końca roku akademickiego udało się pozyskać: 11 książek (3 %) ze zbioru dubletów, zaś 55 książek (12 %) odzyskano w ramach wymiany z Antykwariatem Tezeusz z Lubnia. Podsumowując 135 książek, 7 prac magisterskich oraz 8 prac proseminaryjnych (łącznie 150 pozycji – 36 %) uznano za zagubione.

W okresie sprawozdawczym w Bibliotece pracowały następujące osoby: Ksiądz Dyrektor dr Tomasz Hałas, s. Katarzyna Skoczyła, Pani Alicja Małek i Pani Beata Sikora, natomiast w pracowni intrologatorskiej Pan Edward Bień. W sierpniu br. Dyrektor Biblioteki ks. dr Tomasz Hałas przyjął obowiązki proboszcza parafii pw. św. Andrzeja Bobli w Żurawicy Górnej, a jego obowiązki przejął ks. dr Witold Burda. Księdzu Tomaszowi dziękujemy za posługę w Bibliotece Seminaryjnej. Wszystkim czytelnikom, ofia-

rodawcom i przyjaciółom Biblioteki personel tejże składa wyrazy wdzięczności i życzy błogosławieństwa Bożego: „Bóg zapłać”.

3. Formacja ludzka w seminarium

Zgodnie z wolą Ojca św. Jana Pawła II przekazaną Kościołowi w adhortacji apostolskiej o formacji kapłanów we współczesnym świecie *Pastores dabo vobis*, formacja kandydatów do kapłaństwa w naszym seminarium obejmuje wymiar ludzki, duchowy, intelektualny oraz duszpasterski.

Rok 2020 w Polsce i na całym świecie został naznaczony pandemią Covid-19 wywołanym przez wirusa SARS-CoV-2. Ogłoszony przez rząd RP stan epidemii w znacznym stopniu wpłynął na życie wszystkich Polaków, w tym także wspólnoty seminaryjnej. Wiele wydarzeń i aktywności od marca zostało odwołanych lub przyjęło specyficzną formę.

Kontakty ze środowiskiem rodzinnym

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym „seminarium” wychowującym młodych mężczyzn w drodze do kapłaństwa. Dla wspólnoty WSD kontakty z rodzinami kleryków są ważne. Tradycyjnie w roku sprawozdawczym, udało się przeprowadzić wszystkie 4 zaplanowane spotkania z rodzicami alumnów poszczególnych kursów: 10 listopada 2019 r. dla rodziców alumnów kursu III, 26 stycznia 2020 r. dla rodziców alumnów kursów II, IV i V, 8 marca 2020 r. dla rodziców alumnów kursu VI, 27 września 2020 r. dla rodziców alumnów kursu I. Oprócz tych spotkań rodzice alumnów gościli w seminarium duchownym z okazji obłóczyn i święceń presbiteratu swoich synów.

Oddziaływanie przełożonych

Przełożeni, a zwłaszcza wychowawcy, na przeprowadzanych konferencjach, rozmowach indywidualnych z alumnami podejmowali tematy dotyczące integralnego rozwoju osoby ludzkiej oraz kultury bycia, która przystoi stanowi duchownemu.

Ze względu na stan epidemii nie udało się zorganizować tradycyjnych wiosennych wyjazdów rocznikowych na tzw. „majówkę”. W zamian za to, wspólnoty poszczególnych kursów spędziły ze swoimi opiekunami czas przy grillu w seminaryjnym ogrodzie. Natomiast w dniach 18-19 września 2019, w czasie okresu propedeutycznego zwanego „Kursem wstępnym”, odbył się wyjazd integracyjny alumnów kursu I, którzy wraz z wychowawcą ks. Markiem Machałą i ojcem duchownym ks. Łukaszem Haduchem udali się w Bieszczady.

Na szczęście podczas wakacji w 2020 r. udało się przeżyć wspólne dni skupienia dla poszczególnych roczników, co jest bardzo ważne w zacieśnianiu i umacnianiu wzajemnej więzi.

Przebywanie alumnów ze sobą

Wspólne mieszkanie, rekreacja, nieformalne spotkania, a nade wszystko wspólna praca, przyczyniały się do kształtowania coraz bardziej dojrzałych relacji międzyludzkich oraz formowania postawy odpowiedzialności za wspólne dobro, także w wymiarze materialnym.

Korzystanie z dóbr kultury i jej tworzenie

W roku sprawozdawczym alumni zaprezentowali kilka amatorskich przedstawień.

11 listopada 2019 r. alumni kursu I zaprezentowali sztukę o tematyce patriotycznej i zorganizowali wieczór śpiewania pieśni patriotycznych z okazji 101 rocznicy odzyskania niepodległości.

5 grudnia 2019 r. kurs V przygotował program z okazji wspomnienia św. Mikołaja

8 grudnia 2019 r. bracia z kursu III, jako wyraz swojej wdzięczności za przyobleczenie w szatę duchowną, przedstawili inscenizację poświęconą patronom swojego rocznika, błogosławionym męczennikom z Pariacoto.

23 grudnia 2019 r. i 26 stycznia 2020 r. kurs VI wystawił tradycyjne jasełka. Premiera odbyła się w związku z seminaryjną wigilią a druga odsłona z okazji odwiedzin rodziców.

Kurs IV z okazji zmiany urzędów domowych przygotował występ kabaretowy.

Owocem literackiej aktywności alumnów jest edycja seminaryjnego pisma „Communitas”. Kulturę muzyczną w seminarium tworzy przede wszystkim chór seminaryjny i schola, którymi kieruje ks. dr hab. Tadeusz Bratkowski, prof. UR. Ks. dr Norbert Podhorecki w minionym roku kontynuował cykl spotkań z zasad dobrego wychowania, podczas których przemyscy alumni uczą się tego, co pomoże im właściwie zachować się w różnych sytuacjach.

Kultura fizyczna i sport

W formacji ludzkiej nie można pominąć kultury fizycznej i sportu. Do dyspozycji alumnów jest hala sportowa, siłownia oraz dwa boiska sportowe. Kurs I i II ma zorganizowane zajęcia z wychowania fizycznego, prowadzone pod kierunkiem ks. dr. Tomasza Hałasa.

12-14 listopada 2020 r. – trzech alumnów wzięło udział w turnieju tenisa stołowego w Częstochowie.

22 lutego 2020 r. Reprezentacja przemyskich alumnów w piłce halowej, wzięła udział w Ogólnopolskich Mistrzostwach Wyższych Seminarium Duchownych Diecezjalnych i Zakonnych w futsalu rozgrywanych w Kielcach.

W okresie sprawozdawczym kontynuowane były zajęcia szachowe prowadzone przez ks. rektora Konrada Dyrkę. W dniach 24-25 lutego 2020

r. odbyły się XIX Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Duchowieństwa w szachach błyskawicznych i XV Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Duchowieństwa w szachach szybkich w Konstancinie-Jeziornej w Pallotyńskim Centrum Animacji Misyjnej. W zawodach wzięło udział 4 kleryków naszego seminarium oraz ksiądz rektor.

11 maja 2020 r. odbył się Seminaryjny Bieg Przełajowy. Trasa biegu zlokalizowana została w seminaryjnym ogrodzie i wyniosła 3 pętle po 1 km. W konkurencji wzięło udział 13 uczestników. Pierwsze miejsce zdobył Dawid Sas, drugie Łukasz Liszka, trzecie Michał Stęchły.

Dla zachowania zdrowia alumni seminarium byli otoczeni opieką lekarza pierwszego kontaktu i stomatologa oraz innych specjalistów.

4. Formacja duchowa – przyłgnięcie do Chrystusa

Szczytem i źródłem wszelkiego życia chrześcijańskiego i uprzywilejowanym miejscem formacji duchowej jest dla uczniów celebrowanie liturgii, zwłaszcza eucharystycznej. Wspólnota seminaryjna uczestniczyła w codziennej Mszy Świętej sprawowanej pod przewodnictwem ojców duchownych i księży przełożonych w kaplicy seminaryjnej, zaś w niedziele i wiele uroczystości w bazylice archikatedralnej (po ogłoszeniu stanu epidemii wyjścia do katedry zostały zawieszane). W tygodniowej drodze formacyjnej przewidziana była jedna w języku łacińskim. Dodatkowo mniejsze grupy uczniów z księżmi opiekunami uczestniczyły okazjonalnie w Eucharystii sprawowanej w języku angielskim i włoskim. Adoracja eucharystyczna, sakrament pokuty i pojednania, liturgia godzin, modlitwa różańcowa i nabożeństwa okolicznościowe otwierały drogę do coraz większego jednoczenia się z Bogiem.

Ważnymi wydarzeniami w ubiegłorocznej drodze formacji duchowej były comiesięczne dni skupienia poświęcone tematyce Eucharystii, przybliżanej przez ojców duchownych oraz ks. Piotra Kandefera i ks. abpa Józefa Michalika. Rekolekcjom jesiennym przewodniczył o. Krzysztof Dyrek SI, (5-12 października 2019 r.), zaś wielkopostnym ks. Wiesław Szczygieł (21-26 marca 2020 r. – warto zauważyć, że początkowo rekolekcjom wiosennym miał przewodniczyć ks. Piotr Pytlowany, wychowanek naszego Seminarium pracujący obecnie w Kazachstanie, jednak w związku z pandemią koronawirusa nie mógł przylecieć do Polski). W trakcie rekolekcji ks. rektor Konrad Dyrda dokonał uroczystego aktu poświęcenia przemyskiego Seminarium Najświętszemu Sercu Pana Jezusa.

Kandydaci do święceń diakonatu i prezbiteratu odprawiali rekolekcje pod kierownictwem swoich ojców duchownych ojca Łukasza Haducha (17-24 maja 2020 r.) i ojca Mariusza Woźnego (24-30 maja). Ze względu na trwającą epidemię ćwiczenia duchowe kandydatów do święceń nie odbyły

się tradycyjnie w Ośrodku Kultury i Formacji Chrześcijańskiej w Jarosławiu, lecz w budynku seminaryjnym.

Chętni alumni, po uzgodnieniu z ojcami duchownymi i księdzem rektorem, uczestniczyli w czasie wakacji i ferii świątecznych w indywidualnych rekolekcjach w różnych ośrodkach formacji duchowej. Seminarium udzielało wsparcia materialnego.

Ważnym wydarzeniem w życiu duchowym seminaryjnej wspólnoty jest uroczysta nowenna przed Uroczystością Niepokalanego Poczęcia NMP. W roku 2019 rozważania poprowadził ks. Józef Trela, dawny ojciec duchowny naszego seminarium, następnie sekretarz nuncjatury apostolskiej w Warszawie, a obecnie wicekanclerz Kurii Metropolitalnej w Przemysłu. W czasie I Nieszporów Uroczystości Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny 8 braci z kursu III przeżyło swoje obłóczyny. Obrzędowi przewodniczył ks. bp Stanisław Jamrozek. Podczas II Nieszporów Uroczystości 7 alumnów zostało włączonych w poczet Rycerstwa Niepokalanej. Przyjęcia dokonał ojciec duchowny ks. Łukasz Haduch.

Epidemia Covid-19 spowodowała nadzwyczajną sytuację. W związku z ryzykiem rozprzestrzeniania się groźnego wirusa i rozporządzeniami rządowymi, aby maksymalnie ograniczyć przemieszczanie się obywateli w czasie świąt wielkanocnych oraz wprowadzeniem limitu osób mogących uczestniczyć w zgromadzeniach religijnych, wspólnota seminaryjna całość Triduum Paschalnego i obchodów Wielkanocy przeżyła w pomieszczeniach seminaryjnych. W Wielki Czwartek uczestniczono w Mszy Krzyżma (sprawowanej w Archikatedrze przez ks. Arcybiskupa Adama Szala w skromnej oprawie razem z abp. Józefem Michalikiem, bp. Stanisławem Jamrozkiem, biskupem nominatem Krzysztofem Chudzio oraz kilkoma przedstawicielami przemyskiego prezbiterium) za pośrednictwem łączy internetowych, modląc się w auli Instytutu Teologicznego. Wcześniej w podobny sposób łączono się również w obchodach Niedzieli Palmowej, gdy Metropolita Przemyski odprawiał Eucharystię w kościele pw. św. Marcina w Błażowej z racji 27. Spotkania Młodych Archidiecezji Przemyskiej, które w związku z epidemią odbyło się w nietypowej formie.

Ze względu na epidemię koronawirusa nie odbyła się również coroczna majowa pielgrzymka seminaryjna do Kalwarii Paławskiej. Inny niż zazwyczaj przebieg miała również pielgrzymka dziękczynna neoprezbiterów na Jasną Górę. Obyła się w nieco późniejszym terminie niż zwykle. Księża neoprezbiterzy oraz ksiądz wychowawca Tomasz Hałas i ojciec duchowny Mariusz Woźny spotkali się 17 czerwca w drodze, a nie jechali wspólnym transportem. Zatrzymali się w sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach, gdzie odprawili Mszę świętą. Następnie udali się w drogę do Częstochowy. Wzięli udział w Apelu Jasnogórskim. Następnego dnia po wspólnym zwiedzaniu Jasnej Góry odprawili w południe Eucharystię w kaplicy Cudownego Obrazu.

5. Formacja intelektualna

Formacji intelektualnej służyły wykłady, konwersatoria, ćwiczenia i lektoraty a także udział w sympozjach i sesjach naukowych. Ze względu na stan epidemii ogłoszony w marcu 2020 r. oraz związany z nim tzw. „lock-down” niektóre zaplanowane wydarzenia zostały odwołane lub zmieniony został ich przebieg. Część zajęć prowadzono przy użyciu narzędzi do komunikacji zdalnej.

1 października 2019 r. – miał miejsce wykład inauguracyjny pt. „Dzieje Seminarium Duchownego i Instytutu Teologicznego diecezji przemyskiej obrządku łacińskiego 1819-2019”, wygłoszony przez ks. prof. dr hab. Józefa Wołczańskiego, pracownika naukowego Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

16 grudnia 2019 r. wspólnota seminaryjna wzięła udział w uroczystej Eucharystii oraz prezentacji książki poświęconej śp. księdzu arcybiskupowi Ignacemu Tokarczukowi.

20-24 stycznia 2020 r. ks. rektor Konrad Dyrda i ks. Łukasz Haduch uczestniczyli 30 godzinach szkolenia związane z rozwojem psychoseksualnym oraz ochroną nieletnich w Prymasowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gnieźnie.

Ksiądz Rektor uczestniczył również w szkoleniu dotyczącym procedury antyplagiatowej (JSA - Jednolity System Antyplagiatowy) zorganizowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla pracowników Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i seminariów do niego afiliowanych.

7-8 marca 2020 r. ks. Mariusz Woźny wziął udział w szkoleniu pt.: „*O scalaniu pękniętej duszy*”. *Psychoterapia dorosłych ofiar nadużyć seksualnych w dzieciństwie*, zorganizowanym przez Ośrodek Pomocy Psychologicznej „Integra” Stowarzyszenia Psychologów Chrześcijańskich w Warszawie.

W związku z planowaną na 7 czerwca beatyfikacją sługi Bożego kard. Stefana Wyszyńskiego nasze seminarium na 9 maja 2020 r. zaplanowało organizację otwartej sesji naukowej, poświęconie osobie Prymasa Tysiąclecia. Z uwagi na panującą epidemię sympozjum odbyło się w ograniczonej formie, w gronie biskupów przemyskich, profesorów i alumnów WSD. Uczestnicy wysłuchali nagrania homilii kard. Wyszyńskiego z okazji uroczystości św. Stanisława biskupa. Następnie miała miejsce projekcja filmu „Jako w niebie, tak i w Komańczy” (produkcja: Bogdan Miszczak, reżyseria: Maciej Wójcik). Swoimi wspomnieniami, związanymi z osobą Sługi Bożego, w wykładzie pt. „Opatrznościowy pasterz” podzielił się ks. abp Józef Michalik. Ks. dr hab. Wacław Siwak przedstawił referat pt. „Kardynała Stefana Wyszyńskiego maryjny wymiar walki o zachowanie ducha narodu”. Sesję podsumował metropolita przemyski, ks. abp Adam Szal.

6. Formacja duszpasterska

Dla zdobycia umiejętności potrzebnych w przyszłej pracy kapłańskiej służyły przede wszystkim wykłady i ćwiczenia z zakresu przedmiotów pastoralnych. W roku sprawozdawczym praktyki duszpasterskie były prowadzone w trakcie studiów i w czasie wakacji w rodzinnych parafiach alumnów. Obejmowały one zajęcia z katechetyki, homiletyki, liturgiki oraz duszpasterstwa ogólnego. Okazją do zdobywania doświadczenia duszpasterskiego był udział w różnego rodzaju rekolekcjach, pielgrzymkach, spotkaniach duszpasterskich. Praktycznemu przygotowaniu do duszpasterstwa służyła działalność 11 agend seminaryjnej „Caritas”.

Formacji pastoralnej mają służyć także działające w seminarium wspólnoty ruchów i stowarzyszeń religijnych. Alumni zwykle włączyli się do tych wspólnot jeszcze przed wstąpieniem do seminarium. Działalność tych grup w seminarium jest świadectwem aktywnego uczestnictwa w życiu Kościoła lokalnego. Spotkania są otwarte dla wszystkich alumnów i przez nich prowadzone. Odbywają się z różną częstotliwością w miarę możliwości jakie daje ogólna droga formacji seminaryjnej. Należy tu wymienić wspólnoty: Koło Misyjne, Ruch Apostolstwa Młodzieży, Krucjatę Wyzwolenia Człowieka, Ruch Focolare, Rycerstwo Niepokalanej, Ruchu Światło-Życie, Odnowę w Duchu Świętym, Bractwo Ratowania Dusz, Rycerstwo Niepokalanej i Klerycki Krąg Harcerski.

W seminarium istnieje Apostolat Powołaniowy „Wieczernik”, uczestniczący w szeroko rozumianym duszpasterstwie powołaniowym. W roku sprawozdawczym zorganizowano 4 spotkania w ramach „szkoły modlitwy”:

- 18-19 października 2019 r. Uczestników 17.
- 08-09 listopada 2019 r. Uczestników 12.
- 06-08 grudnia 2019 r. Uczestników 18.
- 17-19 stycznia 2020 r. Uczestników 5.

Ponadto w seminarium zorganizowano w dniu 19 października 2019 r. pielgrzymkę członków dzieła Pomocy Powołaniom im. bł. Jana Balickiego. Alumni podejmowali również promocję Dzieła, szczególnie w czasie wyjazdów na tzw. „niedziele seminaryjne”.

Ze względu na stan epidemii wirusa SARS-cov-2 niektóre z tradycyjnych praktyk zostały zawieszane lub ograniczone. Niemożliwa okazała się posługa w zakładzie opieki dla osób starszych w Przemysłu. Nie odbyły się wakacyjne rekolekcje Ruchu Światło – Życie. Mniejsza niż zazwyczaj grupa alumnów uczestniczyła jedynie w rekolekcjach zorganizowanych przez Ruch Apostolstwa Młodzieży. Niemożliwa okazała się również posługa diakonów w domu opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi w Brzozowie lub w domu księży emerytów „Emaus” w Korczynie. Niektórym klerykom udało się mimo trudności wziąć udział w 40. Archidiecezjalnej Pieszej Pielgrzymce na Jasną Górę, która w tym roku miała wyjątkowy charakter. Ze

względu na przepisy zabraniające zbyt licznych zgromadzeń poszczególne grupy w ograniczonym składzie liczebnym (do 150 osób) wymieniały się na trasie w „systemie sztafetowym”. Niektórzy alumni podjęli również posługę w Kalwarii Pałacowskiej, zaprawiając się w ten sposób w duszpasterstwie pielgrzymkowym.

Duszpasterski wymiar miały również spotkania z zaproszonymi gośćmi oraz udział w wydarzeniach diecezjalnych:

W dniach 3-4 października 2019 r. z okazji Nadzwyczajnego Miesiąca Misyjnego, obchodzonego pod hasłem *Ochrzczeni i posłani: Kościół Chrystusa z misją w świecie*, miały miejsca spotkania misjonarzem z Ekwadoru, ks. Łukaszem Hołubem, absolwentem przemyskiego seminarium.

13 października 2019 r. świętowano w Polsce XIX Dzień Papieski. W Auli Instytutu Teologicznego w Przemyślu, miało miejsce zawiązanie wspólnoty uczestników związanej głównie z przedstawicielami młodzieży uczącej się w szkołach imienia św. Jana Pawła II oraz działającej w grupach duszpasterskich na terenie naszej archidiecezji. Swoim świadectwem podzielili się uczestnicy Światowych Dni Młodzieży w Panamie oraz Europejskiego Spotkania Młodych wspólnoty Taizé w Madrycie. Następnie swój repertuar zaprezentowała Diakonia Muzyczna Archidiecezji Przemyskiej. Wieczorem tego dnia już w gronie samej wspólnoty seminaryjnej gościł wychowanek seminarium przemyskiego ks. bp Jan Ozga – misjonarz, który od 1997 roku pełni funkcję ordynariusza diecezji Doumé-Abong’Mbang w Kamerunie. Jego wizyta również wpisała się w Nadzwyczajny Miesiąc Misyjny ogłoszony przez ojca świętego Franciszka.

W dniach 4-5 listopada 2019 r. klerycy mieli okazję do spotkania kolejnego misjonarza pochodzącego z naszej archidiecezji. Tym razem gościł ks. Mariusz Stawarz, pracujący od kilkunastu lat w Kazachstanie.

25 listopada 2019 r. przypadła dwusetna rocznica reaktywacji przemyskiego seminarium. (W 1819 roku, 36 lat po skasowaniu Instytutu przez władze austriackie, jego funkcjonowanie zostało przywrócone staraniem bpa Antoniego Gołaszewskiego.) Z tej okazji wspólnota WSD celebrowała uroczystą Eucharystię w najstarszej części budynku, czyli w kaplicy pw. św. Karola Boromeusza.

6 lutego 2020 r. w Seminarium odbyło się spotkanie formacyjne Arcybractwa Straży Honorowej Najświętszego Serca Pana Jezusa. Rozpoczęło się ono konferencją, którą wygłosił diecezjalny moderator tego stowarzyszenia ks. Wiesław Szczygieł. Następnym punktem była adoracja Najświętszego Sakramentu, w trakcie której do Arcybractwa zostało włączonych sześciu nowych członków.

5 marca 2020 r. wspólnota seminaryjna wzięła udział w nabożeństwie drogi krzyżowej na ulicach Przemyśla na trasie od Archikatedry do Krzyża Zawierzenia.

3 kwietnia 2020 r. wspólnota seminaryjna z radością przyjęła wiadomość o mianowaniu ks. Krzysztofa Chudzio, proboszcza parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Jasienicy Rosielnej, dawnego ojca duchownego, biskupem pomocniczym archidiecezji przemyskiej.

Szczególnie ważnym okresem przygotowania pastoralnego jest wielkopostna praktyka duszpasterska diakonów. W roku sprawozdawczym odbyli ją w następujących parafiach:

- dk. Paweł Jakubczyk – Małkowice
- dk. Bartosz Jabubowski – Nowy Łupków
- dk. Kamil Jaworski – Myczkowce
- dk. Karol Leń – Święte
- dk. Łukasz Mendrala – Mrzygłód
- dk. Piotr Prach – Buszkowice
- dk. Jakub Szafran – Stubno
- dk. Jakub Szczurko – Wierzbna
- dk. Karol Tomaszewski – Zarszyn

Po powrocie z praktyk wielkopostnych diakoni przeżyli serię zajęć o tematyce pastoralnej. Większość z nich odbyła się za pośrednictwem Internetu. Podczas części z nich przebywali w Domu św. Jana Pawła II w Lipniku, a w części pozostałej w Semianrium. W ramach tych zajęć w dniach 20-22 maja 2020 r. diakoni przeszli szkolenie pt. „Psychologia Internetu” przeprowadzone przez zespół Fundacji Edukacji Zdrowotnej i Psychoterapii z Poznania. Szkolenie odbyło się w formie seminarium internetowego. 7 maja 2020 r. wszyscy 9 diakoni pomyślnie zdali egzamin magisterski uzyskując tytuł magistra teologii.

2 maja 2020 r. w Uroczystość NMP Królowej Polski w archikatedrze przemyskiej ks. bp. Nominat przyjął sakrę biskupią. Seminarium Duchowne uczestniczyło tym wydarzeniu. Ze względu na zasady reżimu sanitarnego w katedrze znalazła się jedynie delegacja w formie asysty liturgicznej. Pozostała część wspólnoty łączyła się w modlitwie za pośrednictwem transmisji internetowej, uczestnicząc w niej wspólnie w auli Instytutu Teologicznego.

7. Posługa na rzecz Archidiecezji

Wspólnota seminaryjna świadczyła wielokrotnie posługę w sprawach duszpasterskich dotyczących całej Archidiecezji Przemyskiej, m.in.:

14 września 2019 r. w Święto Podwyższenia Krzyża Świętego, członkowie Arcybractwa Straży Honorowej Najświętszego Serca Pana Jezusa obchodząc Jubileusz 150-lecia powstania na ziemi polskiej zgromadzili się na spotkaniu dziękczynnym za dar Bożego Serca na ojczyźnej ziemi. Spotkanie dla członków Arcybractwa rozpoczęło się w auli Instytutu Teologicznego w Wyższym Seminarium Duchownym w Przemyśle od zawiązania

wspólnoty, które poprowadził ks. Wiesław Szczygieł, diecezjalny moderator Arcybractwa Najświętszego Serca Pana Jezusa. Następnie zostały wygłoszone referaty przez zaproszonych gości (ks. Józef Gawęł SCJ, Dyrektor Ogólnopolskiego ASH NSPJ, ks. Wiesław Pietrzak SCJ, s. Helena Łukasik SCJ). W przerwie między konferencjami odbył się koncert kleryckiego zespołu „SPES” WSD w Przemyślu. Zwieńczeniem spotkania była Adoracja Najświętszego Sakramentu i Eucharystia sprawowana w Bazylice Archikatedralnej w Przemyślu, której przewodniczył bp Stanisław Salaterski, delegat KEP ds. Arcybractwa Straży Honorowej NSPJ. Mszę św. koncelebrowali m.in.: ks. Józef Gawęł SCJ, dyrektor ogólnopolskiego Straży Honorowej Najświętszego Serca Pana Jezusa; ks. Wiesław Pietrzak SCJ oraz ks. Wiesław Szczygieł i reprezentacja przełożonych naszego seminarium. Po Eucharystii miała miejsce „Agapa” na terenie seminaryjnym.

13 października 2019 r. świętowano w Polsce XIX Dzień Papieski [szczegóły patrz wyżej, s. 186].

8 listopada 2019 r. – spotkanie Rady Kapłańskiej i Księzy Dziekanów.

9 listopada 2019 r. w auli seminaryjnej odbyło się spotkanie w ramach Kongresu Biblijnego archiprezbiteratu przemyskiego. Wygłoszone zostały dwa wykłady: „Zagadnienie prawdy w perspektywie współczesności” – ks. dr Norbert Podhorecki oraz „Prawda a kłamstwo w Biblii” – ks. dr hab. Dariusz Dziadosz, prof. UR.

14 listopada 2019 r. – jesienna rejonowa kongregacja duszpasterska.

14 listopada 2019 r. – spotkanie Rady Społecznej i Rady Duszpasterskiej.

8 grudnia 2019 r. w auli Instytutu Teologicznego WSD odbyło się spotkanie z Magdaleną Wolińską-Riedi, korespondentką TVP w Rzymie i Watykanie, autorką książki *Kobieta w Watykanie. Jak żyje się w najmniejszym państwie świata*.

Podczas tzw. „narodowej kwarantanny” przez pewien czas z kaplicy seminaryjnej transmitowano przez Internet Msze święte i inne nabożeństwa.

W ciągu roku w budynku głównym Seminarium oraz w budynku Instytutu Teologicznego odbywały się zajęcia w ramach Studiów Licencjackich dla Prezbiterów ze Specjalizacją z Teologii Pastoralnej, uruchomione Uchwałą Rady Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie z dnia 23 czerwca 2017 r. W roku sprawozdawczym pierwszych 16 absolwentów zakończyło formację z tytułem licencjata teologii pastoralnej. Ogółem w zajęciach w roku akademickim 2019/20 uczestniczyło 69 słuchaczy. Zajęcia stanowią integralną część formacji stałej prezbiterów archidiecezji przemyskiej. Kierownikiem studiów jest ks. dr hab. Wacław Siwak.

8. Sprawy gospodarcze

W okresie sprawozdawczym w Wyższym Seminarium Duchownym w Przemyślu wykonano następujące prace remontowo-budowlane:

- wycyklinowano i pomalowano parkiet w zakrystii dolnej, odrestaurowano znajdujące się tam meble, pomieszczenie zostało odmalowane;
- wycyklinowano i pomalowano podłogę w pokoju obok chóru kaplicy dolnej, pokój został odmalowany i wyposażony w niezbędne meble;
- odmalowano salę muzyczną i wyposażono ją w potrzebne meble;
- wyremontowano dwa mieszkania sióstr Rodziny Maryi;
- wykonano daszek nad pomieszczeniami łączącymi główny budynek seminarium z biblioteką, zabezpieczono strop specjalnymi środkami;
- wykonano daszek nad schodami prowadzącymi z placu seminaryjnego do kuchni oraz nad piwnicami;
- odmalowano jedno mieszkanie w domu księży profesorów;
- odnowiono drzwi garażowe;
- wszelkie awarie i usterki usuwane były na bieżąco.

9. Posługi i święcenia

W szatę duchowną zostało przyobleczonych 8 alumnów (7 grudnia 2018 r.). Do grona kandydatów do święceń zostało wprowadzonych przez ks. abpa Adama Szala 22 alumnów (4 listopada 2019 r.). Posługę lektoratu przyjął 8 braci z kursu III, zaś posługę akolitu 6 braci z kursu IV (26 marca 2020 r.). Święcenia diakonatu w roku sprawozdawczym przyjął 19 alumnów kursu V (24 maja 2020 r.). Święcenia prezbiteratu przez posługę ks. abpa Adama Szala przyjął 9 diakonów (30 maja 2020 r.)

Ad maiorem Dei gloriam et Beatissimae Virginis Mariae honorem.

*ks. dr Marek Machała
wicerektor WSD*

Przemyśl, dnia 1 października 2020 roku.

Aneks: Wykaz publikacji pracowników naukowych przemyskiego Seminarium w roku akademickim 2019/2020

Ks. prof. dr hab. Kazimierz Bełch

Książki:

1. *Katolicka nauka społeczna. Podręcznik dla studentów teologii i nauk społecznych*, Sandomierz 2020, ss. 408.

Redakcje:

1. *Do Syna swego nas prowadź. Archidiecezjalna Piesza Pielgrzymka na Jasną Górę*, Przemyśl 2020, ss. 192.

Artykuły:

1. *Poprzez dzieje ku teraźniejszości Przemyskiej Pieszej Pielgrzymki na Jasną Górę*, w: K. Bełch (red.) *Do Syna swego nas prowadź. Archidiecezjalna Piesza Pielgrzymka na Jasną Górę*, Przemyśl 2020, s. 18-64.

Ks. dr Henryk Borcz

Artykuły:

1. *Kult św. Walentego w kościele parafialnym w Wysokiej k. Łańcuta w świetle Księgi intencji mszalnych z lat 1851-1858*, w: *Wysoka k. Łańcuta. Studia, szkice i materiały z dziejów parafii i miejscowości*, t. 2, red. A. Szal, S. Zych, Wysoka 2019, s. 217-231.
2. *Z dziejów parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Łańcucie. Na kanwie niezwykłego zagoszczenia cudownego obrazu Matki Boskiej Szkaplerznej w miejskiej farze w 1679 roku*, w: *Królowa Szkaplerza Świętego z łańcuckiej fary w dwudziestą piątą rocznicę koronacji*, red. W. Siwak, Łańcut 2019, s. 13-65.
3. *Wizyta Ojca Świętego Jana Pawła II w Przemyślu 2 czerwca 1991 roku. Przygotowania i przebieg*, w: *Z wielką miłością ogarniam sercem prastary gród nad Sanem. W 25-lecie obecności św. Jana Pawła II w Przemyślu*, red. W. Janiga, W. Siwak, Przemyśl 2018, s. 15-37.
4. *Pasterz niezłomny – Arcybiskup Ignacy Tokarczuk (1918-2012)*, „Biuletyn Katechetyczny 2017”, Przemyśl 2017, nr 19 (2017), s. 85-90.

Ks. dr hab. Stanisław Haręzga

Książki:

1. *Eucharystia darem manny ukrytej. Materiały do spotkań formacyjnych w parafialnej szkole słowa Bożego*, Przemyśl: Wydawnictwo Archidiecezji Przemyskiej 2019, ss. 105.
2. *Drogowskazy wolności Jana Pawła II* (współautorzy M. Kapłon, K. Kasperczyk), Kraków: Wydawnictwo św. Stanisława BM 2020, ss. 317.

Redakcje:

1. „Zamieszkać w Słowie” 1 (2019).

2. J. Krawczyk, Z Chrystusem możemy więcej. Pisma zebrane, Rzeszów: Bonus Liber. Drukarnia i Wydawnictwo Diecezji Rzeszowskiej 2020.
3. „Zamieszkać w Słowie” 2 (2020).

Ks. dr Waldemar Janiga

Redakcje:

1. *Bóg poszukuje człowieka. Podręcznik do religii dla V klasy szkoły podstawowej*, red. ks. W. Janiga, Lublin 2020.
2. *Bóg poszukuje człowieka. Poradnik metodyczny dla V klasy szkoły podstawowej*, red. ks. W. Janiga, Lublin 2020.
3. *Bóg poszukuje człowieka. Karty pracy dla V klasy szkoły podstawowej*, red. ks. W. Janiga, Lublin 2020.
4. „*Biuletyn Katechetyczny*” 2020, nr 22, red. W. Janiga, Przemyśl 2020.

Artykuły:

1. *Życie i działalność ks. prałata Bronisława Twardzickiego*, „*Biuletyn Katechetyczny*” 2020, nr 22, s. 119-133.

Ks. dr Marcin Kapłon

Książki:

1. *Drogowskazy wolności Jana Pawła II* (współautorzy M. Kapłon, K. Kasperczyk), Kraków: Wydawnictwo św. Stanisława BM 2020, ss. 317.

Artykuły:

1. *Duchowieństwo przemyskie obrządku łacińskiego u progu odzyskania przez Polskę niepodległości*, „*Rocznik Przemyski*” t. 55 *Historia*, z. 4(24) 2019, s. 7-46.
2. *Represje administracji komunistycznej wobec katechetów zakonnych na przykładzie s. Elizy Malczyk z Komańczy*, „*Biuletyn Katechetyczny*” nr 21 (2019), s. 149-164.
3. *Biskup Wojciech Tomaka (1875-1967) – syn ziemi trzebowniskiej*, w: *W służbie Bogu i człowiekowi. Studia i materiały z dziejów parafii Św. Wojciecha w Trzebownisku*, red. M. Nabożny, Rzeszów 2020, s. 133-155.
4. M. Kapłon, *Uznali, że nikogo nie przeraziła eksplozja religijności. Pierwsza pielgrzymka w oczach komunistycznej władzy*, „*WPiS*” nr 11(109) R. 2019, s. 59-64.

Ks. dr hab. Wacław Siwak

Książki:

1. *Królowa Szkaplerza Świętego z łańcuckiej Fary w dwudziestą piątą rocznicę koronacji*, red. W Siwak, Łańcut: Wydawnictwo Archidiecezji Przemyskiej, 2019, ss. 178. ISBN 978-83-64989-45-2

Artykuły:

1. *The Problem of Mary "Co-Redeeming" in the Teaching of John Paul II*, w: *The Debate about the Mariology of John Paul II*, ed. K. Pek, Stockbridge, MA USA: Marian Heritage, 2018, s. 61-98.
2. *Implikacje mariologiczne uchwał Soboru Trydenckiego*, w: *Dziedzictwo Tridentinum. Religia – kultura – sztuka*, red. S. Nabywaniec, B. Lorens, S. Zabraniak, Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2019, s. 40-62.
3. *Maryja Królowa u boku Chrystusa Króla*, w: *Niepodległa Polska Królestwem Chrystusa. Ogólnopolskie obchody drugiej rocznicy proklamacji jubileuszowego aktu przyjęcia Chrystusa za Króla i Pana. Kraków-Łagiewniki 17-18 XI 2018r.*, red. M. Chmielewski, A. Flaga, Kraków 2019, s. 43-58.
4. *Współodkupicielka*, „Premisla Christiana” 18(2018/2019), s. 205-214.
5. *Koronacja wizerunku Matki Bożej Szkaplerznej z łańcuckiej Fary w historyczno-teologicznej perspektywie*, w: *Królowa Szkaplerza Świętego z łańcuckiej Fary w dwudziestą piątą rocznicę koronacji*, red. W Siwak, Łańcut: Wydawnictwo Archidiecezji Przemyskiej, 2019, s. 93-141.

Inne:

1. *Wstęp*, w: *Królowa Szkaplerza Świętego z łańcuckiej Fary w dwudziestą piątą rocznicę koronacji*, red. W Siwak, Łańcut: Wydawnictwo Archidiecezji Przemyskiej, 2019, s. 9-11.

Ks. dr Marek Szczęsny

Artykuły:

1. *Wyplyń na głębię (Łk 5,4) – gamifikacja, visual thinking i mnemotechniki na katechezie*, Biuletyn Katechetyczny 22(2020), s.72-93.

Ks. prof. dr hab. Jan Twardy

Redakcje:

1. *Całun Turyński pomocą w głoszeniu kazań pasyjnych*, w: *Świadectwa męki Chrystusa. Kazania pasyjne*, Biblioteka Pomocy Kaznodziejskich, t. XXX, red. J. Twardy, Przemyśl 2020, s. 7–21.
2. *Słowa Jezusa z krzyża. Kazania pasyjne*, Biblioteka Pomocy Kaznodziejskich, t. 29, red. J. Twardy, Przemyśl 2019, ss. 94.
3. *Świadectwa męki Chrystusa. Kazania pasyjne*, Biblioteka Pomocy Kaznodziejskich, t. XXX, red. J. Twardy, Przemyśl 2020, ss. 120.

Artykuły i inne:

1. *Męka Chrystusa źródłem kaznodziejskiej motywacji*, w: *Słowa Jezusa z krzyża. Kazania pasyjne*, Biblioteka pomocy kaznodziejskich, red. J. Twardy, Przemyśl 2019, s. 5-20.

2. *Przedmowa*, w: M. K. Skowroński OFM Cap, *Tadeusz Krawczyński kapucyn kaznodzieja katolicki w epoce zwanej oświeceniem*, Włocławek 2019, s. 9-11. To samo w jęz. ang. pt. *Foreword*, tamże, s. 13-15.
3. *Wiara w zmartwychwstałego Chrystusa albo wielkie ryzyko*, „Kurier Błażowski” 2019, nr 167, s. 48-49.

Ks. mgr Marek Wojnarowski

Artykuły:

1. *Ikony w Muzeum Archidiecezjalnym w Przemyślu nowa ekspozycja*, w: *Sztuka cerkiewna Rzeczypospolitej i krajów sąsiednich. MATERIAŁY DYSKUSYJNE* red. D.M. Macios, M.A. Piecyk, M. Tsymbalista, Ostrawa 2020, Series Byzantina. Miscelanea, vol. II [wydanie internetowe], s. 181-186.
2. *Zabytki przekazane z parafii pw. św. Małgorzaty w Wysokiej k. Łańcuta do zbiorów Muzeum Archidiecezjalnego im. św. Józefa Sebastiana Pelczara Biskupa w Przemyślu*, w: *Wysoka k. Łańcuta. Studia, szkice i materiały z dziejów parafii i miejscowości*, t. 2, red. A. Szal, S. Zych, Wysoka 2019, s. 241-249.
3. *Remont i udostępnienie podziemi archikatedry przemyskiej wraz z odsłonięciem rotundy pw. św. Mikołaja z XII-XII wieku*, w: *Mezinárodní konference. Inženýrské problémy obnovy památek, Klášter Teplá 21.-22. června 2019*, Praha 2019, s. 18-27.
4. *Tekstyliia w zbiorach kościelnych – przechowywanie, inwentaryzacja, konserwacja i ekspozycja*, w: *Muzea kościelne wobec nowych wyzwań*, red. N.W. Błażejczyk, P. Majewski, Warszawa 2019, s. 431-443.